

O kompostowaniu bioodpadów i nie tylko. Pytania i odpowiedzi.

Ile mogę zaoszczędzić kompostując bioodpady?

Od 1 stycznia 2021 r. w gminie Konstaktynowów obowiązuje nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 17,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość. Jest to stawka podstawowa, dla osób które realizują powszechny obowiązek selektywnej zbiórki odpadów. W przypadku osób, które uchylają się od powyższego obowiązku, przewidziana jest stawka podwyższona stanowiąca czterokrotność stawki podstawowej, na podstawie której określana jest opłata w drodze decyzji administracyjnej. Uchwała Rady Gminy podjęta w przedmiocie określenia stawki opłaty przewiduje zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej jeżeli nieruchomość wyposażona jest w kompostownik przydomowy, a powstające na niej bioodpady są kompostowane. Ulga ta wynosi 3 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość. W związku z powyższym właściciel nieruchomości korzystający z ulgi posiadający np. 6 osobową rodzinę może w ciągu roku zaoszczędzić 216 zł. (3 zł x 6 os x 12 mies.)

Jakie inne korzyści ekonomiczne może przynieść kompostowanie bioodpadów?

Oprócz wymiernych korzyści finansowych z punktu widzenia domowego budżetu warto zauważyć inne dodatnie strony kompostowania w kontekście globalnym. Bioodpady stanowią znaczny odsetek ogólnej masy odpadów komunalnych odbieranych z posesji właścicieli. W roku 2020 odebrano z terenu gminy Konstaktynowów 116 ton odpadów w ramach zbiórki tzw. odpadów zielonych. Łączny koszt odbioru i zagospodarowania tych odpadów wyniósł ok. 70 tys. zł., co w przeliczeniu na jednego mieszkańca (wg. liczby osób ze złożonych deklaracji) daje kwotę ok. 2 zł miesięcznie. Nie wlicza się w to tzw. frakcja mokra, której część stanowią również bioodpady mogące podlegać ograniczeniu przez kompostowanie. Nietrudno zatem zauważyć, że zmniejszenie masy tych odpadów w skali całej gminy przyczyni się do tego, że ewentualne podwyżki opłaty w przyszłości będą mniej dotkliwe. Oczywiście wymaga to upowszechnienia praktyki kompostowania w naszej gminie na jak największą skalę.

Dlaczego wysokość ulgi nie jest wyższa?

Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ulgę określa się w wysokości proporcjonalnej do zmniejszonych kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów. Bioodpady pomimo, że stanowią znaczny udział w ogólnej masie odpadów pochodzących z gmin nie są jedynym generatorem kosztów. Nie można zapominać o innych rodzajach odpadów, których cena jest zróżnicowana w zależności od zaangażowanych kosztów ich przetworzenia. Ogólna masa wszystkich odpadów odebranych w gminie Konstaktynowów w roku 2020 wyniosła około 700 ton. Odbiór i zagospodarowanie każdej tony odpadu pokrywane jest ze środków gromadzonych z opłaty ponoszonej przez mieszkańców. Wyższa kwota ulgi mogłaby zatem spowodować zmniejszenie wpływów, a co za tym idzie brak możliwości pokrycia kosztów zagospodarowania innych rodzajów odpadów.

W jaki sposób mogę złożyć deklarację aby skorzystać z ulgi?

Warunkiem niezbędnym do skorzystania z ulgi jest złożenie w Urzędzie Gminy deklaracji o wysokości opłaty na obowiązującym formularzu. Formularz deklaracji jest dostępny na stronie internetowej www.uqkonstaktynow.pl w zakładce Odpady Komunalne oraz w Urzędzie Gminy Konstaktynowów.

Oczywiście na dzień składania deklaracji powinniśmy już posiadać kompostownik. Nie składamy deklaracji na przyszłość. Wypełniając deklarację należy pamiętać by wpisać w niej właściwe informacje niezbędne dla określenia wysokości opłaty a zwłaszcza:

1. Określenie daty zmian w nowej deklaracji czyli od kiedy posiadamy kompostownik (należy pamiętać, że złożenie deklaracji w UG przed dniem 10 lutego skutkuje naliczeniem ulgi od dnia 1 stycznia, złożenie przed 10 marca naliczeniem ulgi od 1 lutego itd.-zgodnie z ustawowym terminem jednego miesiąca i 10 dni od zaistnienia zmiany.)
2. W składanej deklaracji w części F pkt. 1 należy podać liczbę osób zamieszkujących nieruchomość, natomiast w części F pkt.2 należy zaznaczyć oświadczenie o posiadaniu kompostownika i kompostowaniu bioodpadów.
3. W części G deklaracji należy dokonać samo-obliczenia opłaty z uwzględnieniem od 1 stycznia 2021 stawki 17 zł i ulgi 3 zł na osobę miesięcznie.

Z czym wiąże się zdeklarowanie skorzystania z ulgi?

Właściciel nieruchomości, składając deklarację w związku z ulgą, zobowiązuje się do kompostowania bioodpadów w kompostowniku przydomowym. Jednocześnie nie może wystawiać do odbioru frakcji bioodpadów. Wszystkie odpady roślinne takie jak np. skoszona trawa, liście, chwasty, obierki, liście warzyw, resztki owoców powinny być kompostowane w obrębie posesji. Pojawia się często pytanie właścicieli gospodarstw rolnych, którzy wykorzystują bioodpady do karmienia zwierząt domowych o zasadności posiadania kompostownika. Przepisy nie zabraniają wykorzystywania bioodpadów do karmienia zwierząt domowych. Jednak z uwagi na ustawowe powiązanie ulgi z posiadaniem kompostownika, jego posiadanie jest konieczne i należy w nim umieszczać odpady nie wykorzystane w inny sposób. Właściciele gospodarstw rolnych często wykorzystują płyty obornikowe do zagospodarowania bioodpadów. W świetle przepisów związanych z korzystaniem z ulgi, płyta obornikowa nie jest kompostownikiem pomimo że można na niej skutecznie kompostować. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie by w jej bezpośrednim sąsiedztwie umieścić kompostownik i tam kompostować odpady. Pozwoli to na uniknięcie niepotrzebnych nieporozumień w przypadku kontroli.

Czy posiadanie kompostownika przydomowego i kompostowanie w nim bioodpadów podlega kontroli?

Tak, posiadanie kompostownika i kompostowanie jako podstawa do skorzystania z ulgi będzie kontrolowane. W przypadku stwierdzenia braku posiadania kompostownika, nie kompostowania bioodpadów czy też uniemożliwienia dokonania oględzin posesji w celu weryfikacji informacji zawartych w deklaracji, w drodze decyzji zostanie stwierdzona utrata prawa do ulgi. Ponowne skorzystanie z uprawnienia może nastąpić nie wcześniej niż przed upływem 6 miesięcy od utraty. Ponadto formą kontroli będą informacje przekazywane przez podmiot odbierający odpady z jakich nieruchomości przekazywane są bioodpady

Celem kontroli nie jest bynajmniej zniechęcenie mieszkańców do korzystania z ulgi. Gmina jako organ podatkowy jest zobligowana do tego przepisami prawa. Ponadto chodzi o to, by wszyscy mieszkańcy czuli odpowiedzialność za gromadzone w ramach opłaty fundusze i rzetelnie podchodzili do problemu potrzeby ograniczania masy odpadów.

Co z frakcją mokrą zawierającą również bioodpady.

W ramach frakcji mokrej można oczywiście przekazywać zużyte pieluchy jednorazowe i artykuły higieniczne, resztki artykułów spożywczych i przetworzonej żywności, zamoczony papier,

kości, odpadki mięsne itp. Świeże odpady roślinne pochodzące z kuchni takie jak obierki z owoców i warzyw, liście todygi powinny trafić do przydomowego kompostownika. Kompostowanie jak największej części bioodpadów kuchennych przyczyni się do obniżenia masy frakcji mokrej w skali całej gminy co pozwoli na zmniejszenie ponoszonych przez mieszkańców kosztów

Złożyłem już deklarację w przedmiocie kompostowania w roku 2020. Czy muszę składać ją jeszcze raz?

W przypadku mieszkańców którzy w roku 2020 zadeklarowali już posiadanie kompostownika i kompostowanie bioodpadów w oparciu o dotychczasową kwotę ulgi w wysokości 1 zł na osobę, nie jest wymagane złożenie nowej deklaracji o ile nie uległa zmianie liczba osób. W takich przypadkach ulga naliczy się automatycznie w oparciu o nową kwotę ulgi- 3 zł na osobę już od dnia jej obowiązywania czyli 1 stycznia 2021 r., a do mieszkańca doręczone zostanie zawiadomienie o zmianie wysokości opłaty.

Czy są jakieś wymagania odnośnie konstrukcji i lokalizacji kompostownika przydomowego?

Ustawa nie zawiera uregulowań odnośnie konstrukcji kompostownika. Pozostawia gminom możliwość określenia warunków kompostowania w regulaminach utrzymania czystości i porządku. Regulamin gminy Konstantynów nie określa sztywnych wskazówek odnośnie budowy kompostownika. Istotne jest aby była to konstrukcja, którą można zidentyfikować jako kompostownik w przypadku kontroli jego posiadania. Warunku takiego nie spełni przyzma kompostowa, pomimo tego że w tej postaci również można skutecznie realizować ten proces. Dopuszcza się zarówno kompostowniki zakupione (np. z tworzywa sztucznego) jak też samodzielnie wykonane konstrukcje z drewna czy innych materiałów budowlanych. O konstrukcji kompostownika stanowić powinny względy praktyczne. Funkcję kompostownika spełni tak samo konstrukcja mniej lub bardziej prowizoryczna jak też zmontowana starannie i estetycznie z wysokiej jakości materiałów. Wykorzystać można pełnowartościowe materiały jak też odpady drzewne czy prefabrykaty (np. palety). Konstrukcja ażurowa jest wskazana dla lepszego dostępu powietrza, co korzystnie wpływa na proces kompostowania. Co do kwestii usytuowania kompostownika regulamin nakazuje by nie stanowił on przede wszystkim uciążliwości dla sąsiadów. Tutaj decydować mogą względy estetyczne, starajmy się żeby kompostowniki w miarę naszych możliwości nie szpeciły naszych posesji. Pojawia się często pytanie czy kompostownik może znajdować się na terenie innej posesji niż zamieszkała wskazana w deklaracji. Ustawa wyraźnie mówi o kompostowniku przydomowym zatem powinien znajdować się na terenie nieruchomości której dotyczy deklaracja.

W jaki sposób prowadzić kompostowanie bioodpadów oraz co mogę zrobić z wyprodukowanym kompostem?

Prawidłowy proces kompostowania nie powinien generować przykrych zapachów. Jeżeli zapewnimy dostęp powietrza do zgromadzonej materii organicznej odbywa się on wówczas przy udziale bakterii tlenowych nie powodując wydzielania uciążliwych odorów. Dlatego ważne jest aby kompost został od czasu do czasu przerzucony. Następuje wtedy przemieszanie świeżych odpadów zawierających znaczne ilości azotu z odpadami już częściowo rozłożonymi zawierającymi głównie węgiel. Azot jest niezbędny do pracy mikroorganizmów, które rozkładają materię organiczną wydzielając ciepło, wspomagające jednocześnie ten proces. Co się stanie jeśli zaniechamy mechanicznego napowietrzania materii? Odpady wówczas zostaną również rozłożone, jednak będzie to przebiegało dużo wolniej. Ponadto namnażanie się bakterii beztlenowych, zwłaszcza gdy zgromadzimy znaczną ilość świeżych odpadów zielonych bogatych w azot, spowodować może „zakisnięcie” wsadu i wydzielanie nieprzyjemnych zapachów. Dlatego warto od czasu do czasu zadać

sobie odrobine trudu i napowietrzyć zawartość kompostownika przerzucając ją przy pomocy widel . W sprzyjających warunkach rozkład materii do postaci przyswajalnej dla roślin trwa do 12 miesięcy.

Przy większym nakładzie pracy można uzyskać gotowy kompost nawet w pół roku w procesie termokompostowania . Wymaga to zgromadzenia większej ilości materii organicznej zarówno o dużej zawartości azotu jak też węgla . Dużo azotu zawierają np. zielone liście, chwasty, świeżo skoszona trawa itp. Z kolei opadłe liście, suche chwasty, łodygi, słoma pozbawione są tego pierwiastka na rzecz węgla. Gdy nie dysponujemy świeżymi odpadami (np. wiosną) wówczas można dodać azot w postaci nawozu sztucznego lub obornika, który dodatkowo wprowadzi mikroorganizmy. Po wymieszaniu tych frakcji należy napełnić kompostownik nawilżając warstwy wodą dla zapewnienia odpowiedniej wilgotności i pozostawić na kilka dni. Po tym czasie materia podlegająca rozkładowi powinna wewnątrz osiągnąć temperaturę nawet kilkadziesiąt stopni, co dodatkowo powoduje unieszkodliwienie patogenów i nasion chwastów. Po kilku dniach gdy temperatura spadnie należy ponownie przetrząsnąć przymę co spowoduje kolejny jej wzrost dzięki dostarczeniu tlenu. Czynność powtarzana jeszcze co najmniej raz. Tak potraktowana materia rozkłada się całkowicie praktycznie w kilka miesięcy.

Wytworzony kompost można użyć na potrzeby nawożenia roślin użytkowych i ozdobnych, a po przesianiu nawet rozsypać na trawniku.

Jakim procesom poddawane są bioodpady przekazywane przez mieszkańców do odebrania i zagospodarowania.

Bioodpady, stanowią jeden z rodzajów odpadów, których zgodnie z ustawą dotyczy selektywna zbiórka. Jako odpad selektywnie zbierany poddane muszą być procesowi zagospodarowania z wykluczeniem składowania. Składowanie na składowisku bioodpadów nieprzetworzonych jest w obecnej sytuacji prawnej wykluczone z uwagi na niekorzystne procesy beztlenowe zachodzące wewnątrz pokładu, polegające min. na wytwarzaniu szkodliwych gazów cieplarnianych. System zbiórki bioodpadów w naszej gminie dostosowany jest do możliwości ich przetworzenia jakie zapewnia najbliższa instalacja zagospodarowująca odpady czyli ZZO w Białej Podlaskiej. Bioodpady tzw. zielone zbierane są oddzielnie od pozostałych bioodpadów, które są zbierane wraz z tzw. frakcją mokrą (np. odpadki kuchenne) Zagospodarowanie odpadów zielonych, które zebrane oddzielnie generują niższy koszt niż odebrane razem z frakcją mokrą, polega na ich przetworzeniu w kompostowni na produkt wspomagający uprawę roślin. Pozostałe bioodpady (frakcja mokra) poddawane są procesowi fermentacji beztlenowej w komorach umożliwiających odseparowanie wytworzonego biogazu, który następnie jest zużywany na potrzeby wytworzenia energii elektrycznej na potrzeby instalacji. Pozostały po fermentacji osad po ustabilizowaniu czyli zakończeniu wszelkich procesów biologicznych kierowany jest do składowania.

Jakie są inne obowiązki właścicieli nieruchomości związane z obowiązkiem złożenia deklaracji.

Właściciele nieruchomości są zobowiązani do podawania w złożonej deklaracji rzetelnych danych. Dotyczy to zwłaszcza liczby zamieszkujących osób. Liczba osób zameldowanych nie jest tutaj wyznacznikiem- istotny jest sam fakt zamieszkiwania. W przypadku zmiany liczby osób zamieszkujących spowodowanej np. urodzeniem dziecka, powrotem osoby uczącej się poza miejscem zamieszkania (nawet na okres wakacji), powrotem osoby pracującej za granicą, zamieszkaniem nowego domownika należy niezwłocznie złożyć nową deklarację. W przeciwnym wypadku należy liczyć się z konsekwencjami naliczenia opłaty wstecz (nawet do 5 lat) w drodze decyzji ze skutkiem zaległości i odsetek oraz jej egzekucji administracyjnej.

W jaki sposób dokonujemy wpłaty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

*Opłatę wnosimy kwartalnych terminach płatności I kwartał do 15 marca, II kwartał do 15 maja, III kwartał do 15 września, IV kwartał do 15 listopada. Opłatę możemy zrealizować w kasie UG, lub przelewem bankowym na nr rachunku **51 8039 0006 0010 0400 0143 0003**. Z uwagi na ograniczenia pracy kasy przelew bankowy jest preferowaną formą płatności. Wpłatę można wnieść także u sołtysa wsi, dotyczy to jednak tylko bieżącej raty kwartalnej- istniejące zaległości należy regulować w kasie lub za pośrednictwem banku. W przypadku nieuregulowania zaległości trzeba liczyć się z możliwością otrzymania upomnienia z obciążeniem jego kosztami. Należy pamiętać, że po podwyżkach opłat, kwota zaległości szybko rośnie i osiąga próg po przekroczeniu którego organ jest zobligowany do podjęcia czynności windykacyjnych, zatem upomnienie można otrzymać już po zaniedbaniu nawet jednej kwartalnej płatności.*

Co się dzieje w przypadku gdy nie wnosimy opłaty w terminie.

Nie wniesienie opłaty w terminie powoduje powstanie zaległości podatkowej. Po przekroczeniu ustawowego progu 116 zł wysokości zaległości, można się spodziewać upomnienia z naliczonymi kosztami w kwocie 11,60 zł. Nie wpłacenie kwoty z upomnienia w terminie 7 dni może spowodować skierowanie sprawy do egzekucji administracyjnej za pośrednictwem Urzędu Skarbowego. W przypadku nieskuteczności egzekucji z podatnika zastosowana może zostać egzekucja z współwłaściciela lub małżonka. W przypadku większych zaległości może zostać skierowany do sądu wniosek o obciążenie hipoteki nieruchomości kwotą równą kwocie zaległości.